USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera, soudce Tomáše Langáška a soudkyně Veroniky Juřičkové v právní věci žalobce: **T. S.**, zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem, sídlem Purkyňova 6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2021 č. j. OAM-62/LE-BE02-HA08-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 9. 2021 č. j. 57 Az 6/2021-30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

IV. Odměna ustanoveného advokáta Mgr. Ladislava Bárty **se určuje** částkou 3 400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Rozhodnutím ze dne 22. 1. 2021 neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu poté, co byl zajištěn za účelem vyhoštění. Důvodem žádosti bylo, že v České republice žalobce žije již 10 let, je zde zvyklý a má tu přítelkyni, která má povolen dlouhodobý pobyt a s níž se mu narodilo dítě. Z pohovoru v průběhu správního řízení vyplynulo, že do České republiky žalobce přicestoval v roce 2011 za rodiči, kteří zde pracovali. Žalobce zde poté studoval, následně několikrát požádal o zaměstnaneckou kartu, kterou ale nezískal. O původní pobytové oprávnění přišel, protože zažádal pozdě o jeho prodloužení. Měl vycestovat asi někdy v dubnu 2017. Neodcestoval, protože tehdy měl jinou přítelkyni, s níž má také dítě a chtěl s nimi zůstat v České republice. Dříve byl vyhoštěn ze Švýcarska a „nějaké řízení“ se vedlo i v České republice. Uvedl, že v Mongolsku má babičku a rodiče, ale nejsou v častém kontaktu. Nechce se vracet do

vlasti, protože si přivykl životu zde. Uvedl, že v Mongolsku mu nic nehrozí. Jeho bývalá přítelkyně, s níž má (první) dítě, žije v Roudnici nad Labem. On na dítě neplatí výživné, pouze příležitostně na něj přispívá, když je potřeba. Se současnou přítelkyní (a druhým dítětem) nyní sdílí společnou domácnost v Kutné Hoře. O dítě pečují společně. Žalobce nepracuje, pouze příležitostně pomáhá s tlumočením. Uvedl, že pro jeho novorozené dítě budou žádat o sloučení dítěte s matkou. Přítelkyně hovoří pouze mongolsky. Žalobce uvedl, že nikdy nežádal o trvalý pobyt, žil zde nelegálně. O přesídlení do vlasti s přítelkyní neuvažovali, protože je tam málo práce a je špatně placená.

[2] Žalovaný dospěl k závěru, že u žalobce nejsou dány důvody pro udělení žádné z forem mezinárodní ochrany. Zabýval se také tím, zda neudělením doplňkové ochrany neporuší Česká republika své závazky z oblasti ochrany rodiny a práva na rodinný a soukromý život, přičemž dospěl k závěru, že nikoliv.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce u Krajského soudu v Praze, který žalobu zamítl.

[4] Soud konstatoval, že dopad rozhodnutí žalovaného do soukromého a rodinného života žadatele je na místě zvažovat v kontextu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Má-li zásah do soukromého a rodinného života výjimečně odůvodnit udělení doplňkové ochrany, musí jít o případ, kdy by si žalobce vytvořil na území ČR takové rodinné či osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR. Z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod však nevyplývá obecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu. Rodinné poměry žadatele mohou být obecně důvodem pro udělení některého z pobytových oprávnění podle zákona o pobytu cizinců, mimo výjimečné případy však nepostačují pro udělení doplňkové ochrany.

[5] V posuzované věci dle soudu nejde o výjimečný případ a soud neshledal žádný důvod, pro který by již samotné neudělení mezinárodní ochrany mělo být rozporné s mezinárodními závazky ČR. Žalobci v zemi původu dle jeho vlastních tvrzení nic nehrozí, za partnerku má mongolskou občanku, která hovoří jen mongolsky, a ve správním řízení netvrdil žádnou vážnou překážku, pro kterou by jako rodina nemohli realizovat svůj společný život v zemi původu. Naopak sám uvedl, že v zemi původu má rodiče a babičku. Jako důvod, proč se žalobce nechce vrátit do Mongolska, ve správním řízení uvedl ekonomické důvody, nikoliv například nemožnost tam realizovat svůj rodinný život se současnou partnerkou a jejich dítětem. Soud též připomněl, že žalobci byl na území ČR ukončen pobyt v roce 2017, přesto se rozhodl zde nadále nelegálně pobývat a teprve v době, kdy zde pobýval nelegálně, si vytvořil zmíněný partnerský vztah a založil rodinu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost.

[7] Její přijatelnost spatřuje v zásadním pochybení krajského soudu spočívajícím v tom, že soud nesprávně a nedostatečně posoudil otázku, zda lze po stěžovateli požadovat, aby se vrátil do Mongolska s ohledem na své soukromé a rodinné poměry. Stěžovatel považuje svůj rodinný život na území České republiky za intenzivní a podstatný, neboť zde žijí obě

jeho děti, jakož i družka, s níž vychovává společné dítě. Soud se nevypořádal s tím, zda je ve stěžovatelově případě zásah do rodinného života řešitelný za pomoci zákona o pobytu cizinců, či jakými konkrétními instituty a prostředky, k čemuž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014-27. Soud, podobně jako žalovaný, zcela pominul existenci zákazu vstupu stěžovatele na území Evropské unie.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje jak svoje rozhodnutí, tak rozsudek krajského soudu za zákonný. K námitce vazeb soukromého a rodinného života stěžovatele na území ČR žalovaný odkazuje na judikaturu týkající se dané problematiky a uzavírá, že rodinné vazby nejsou bez dalšího důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc rozhodovanou u krajského soudu samosoudcem, a proto je nutno se podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) zabývat otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou.

[10] Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Stěžovatel v kasační stížnosti nevznáší žádné právní otázky, které by nebyly judikaturou řešeny, byly řešeny rozdílně či by měly být vyřešeny jinak.

[12] Otázkou udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. d) zákona o azylu z důvodu možného porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, tedy práva na respektování soukromého a rodinného života, se zabýval již rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že je třeba *„rozlišovat důvody, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky ČR bylo samotné vycestování cizince [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky] (...), od důvodů, pro něž by v rozporu s mezinárodními závazky bylo až případné vyhoštění tohoto cizince“*. Dále Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území ČR může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území ČR vytvořil. (...) Při posuzování důvodů znemožňujících vycestování cizince by byl <u>výjimkou z výše uvedených závěrů pouze případ, kdy by si stěžovatel vytvořil na území ČR takové rodinné či případně osobní vazby, že by nepřiměřeným zásahem do tohoto rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR</u>“*. Nejvyšší správní soud tedy v citovaném rozsudku

dospěl k závěru, že čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, nicméně v každém jednotlivém případě je nutno zvažovat okolnosti konkrétní věci a posuzovat, zda se nejedná o případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území České republiky.

[13] V intencích uvedených judikaturních závěrů krajský soud nyní projednávanou věc posoudil. Zvážil konkrétní okolnosti stěžovatelova případu a uzavřel, že se nejedná o mimořádný případ, kdy by již samotným vycestováním stěžovatele došlo k porušení čl. 8 Úmluvy. V této souvislosti taktéž odlišil stěžovatelův případ od situace, jež byla řešena ve stěžovatelem odkazovaném rozsudku č. j. 3 Azs 256/2014-27. V té věci cizinec tvrdil, že má na území ČR manželku a novorozené dítě, přičemž v důsledku zdravotního stavu manželky byly obě osoby odkázány na jeho péči. Nejvyšší správní soud zavázal krajský soud tyto okolnosti ve vztahu k možnému udělení doplňkové ochrany zhodnotit.

[14] Nejvyšší správní soud neshledal, že se krajský soud v projednávané věci ve svém posouzení odchýlil od ustálené judikatury nebo rozhodl v rozporu s ní. Přiměřenost (tedy dopad do soukromého a rodinného života) zákazu vstupu na území hodnotí zejména správní orgán při samotném ukládání správního vyhoštění. Z rozhodovací praxe nevyplývá, že pokud stěžovatel nemá v důsledku uloženého správního vyhoštění možnost po určitou dobu upravit svůj pobytový status prostřednictvím zákona o pobytu cizinců a má přitom na území ČR rodinné vazby, jedná se bez dalšího o důvod pro udělení doplňkové ochrany.

[15] Krajský soud rovněž v souladu s ustálenou rozhodovací praxí soudů akcentoval nejen to, že současný rodinný život na území ČR stěžovatel založil až v době, kdy zde pobýval nelegálně, ale rovněž stěžovatelovu možnost přesunout svůj rodinný život s partnerkou do země původu obou cizinců, a to i s ohledem na zázemí, které v zemi původu stěžovatel má.

[16] V projednávané věci tak Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení krajského soudu, natož takové, které by mohlo mít vliv na hmotněprávní postavení stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4). Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

[19] Stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2021, č. j. 57 Az 6/2021-17, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Ladislav Bárta. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soud určil odměnu advokáta za jeden úkon právní služby, spočívající v podání kasační stížnosti včetně jejího doplnění [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní

tarif)] ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 téže vyhlášky], k čemuž náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Advokát není plátcem daně z přidané hodnoty. Konečná výše odměny tak celkem činí 3 400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2022

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu